

رویکردهای نوین در مدیریت ریسک پروژه‌ها

www.ketab.ir

مؤلفین

دکتر سید میثم موسوی (عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد)

سید علی میرنظامی (کارشناس ارشد مهندسی صنایع دانشگاه شاهد)

۱۴۰۰

اداره انتشارات دانشگاه شاهد (۲۰۳)

سرشناسه	موسوی، سید میثم، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	رویکردهای نوین در مدیریت ریسک پروژه‌ها / مؤلفین: سید میثم موسوی، سید علی میرنظامی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه شاهد، معاونت پژوهش و فناوری، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	ق، ج، ۸۰۶ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۲۸۲-۰۰۷ :
وضعیت فهرست ویسی	فیپا :
یادداشت	واژه‌نامه.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	مدیریت ریسک Risk management مدیریت طرح‌ها Project management
شناسه افزوده	میرنظامی، سید علی، ۱۳۷۳ -
شناسه افزوده	دانشگاه شاهد، مرکز چاپ و انتشارات
رده‌بندی کنگره	HD۶۱ :
رده‌بندی دیویی	۶۵۸/۴۰۴ :
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۹۸۹۹۳ :
اطلاعات رکورد کتابشناسی	

رویکردهای نوین در مدیریت ریسک پروژه‌ها

مؤلفین: سید میثم موسوی، سید علی میرنظامی

تعداد: ۵۰۰ نسخه

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۴۰۰

قیمت: ۲۰۹۰۰۰۰ ریال

نشانی ناشر: تهران، ابتدای آزادراه خلیج فارس، روبه‌روی حرم مطهر امام خمینی (ره)،
معاونت پژوهش و فناوری، اداره انتشارات دانشگاه شاهد

دورنگار: ۵۱۲۱۵۱۲۴

تلفن: ۵۱۲۱۴۱۲۲

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	أ
بخش اول: نظریه‌های مدیریت ریسک پروژه‌ها.....	۱
فصل اول: مدیریت ریسک کیفی و کمی.....	۳
۱-۱ تعاریف.....	۵
۲-۱ مبنای مدیریت ریسک.....	۵
۱-۲-۱ شناسایی عدم قطعیت.....	۶
۲-۲-۱ تصمیم‌گیری قابل توجیه.....	۷
۳-۲-۱ توسعه تیم.....	۷
۳-۱ فرایند مدیریت ریسک.....	۸
۱-۳-۱ استراتژی ریسک.....	۱۰
۲-۳-۱ شناسایی ریسک.....	۱۱
۳-۳-۱ تحلیل ریسک.....	۱۵
۴-۳-۱ پاسخ به ریسک.....	۲۳
۵-۳-۱ کنترل ریسک.....	۲۵
۴-۱ خلاصه.....	۲۵
منابع.....	۲۷
فصل دوم: به سمت مدل‌سازی و ارزیابی بهتر ریسک ساخت و ساز: بینش‌های یک مرور	
ادبیات.....	۲۹
۱-۲ مقدمه.....	۳۱
۲-۲ مرور ادبیات.....	۳۴
۱-۲-۲ پیش از دهه ۱۹۸۰.....	۳۴
۲-۲-۲ دهه ۱۹۸۰.....	۳۵
۳-۲-۲ دهه ۱۹۹۰.....	۳۷
۴-۲-۲ هزاره جدید.....	۴۰

۴۳	۵-۲-۲ پس از ۲۰۰۵
۵۱	۳-۲ بحث و تحلیل ادبیات مدل‌سازی و ارزیابی ریسک
۵۱	۱-۳-۲ مدل‌سازی ریسک
۵۳	۲-۳-۲ ارزیابی ریسک ساخت و ساز
۵۷	۴-۲ بررسی عملکرد واقعی ارزیابی ریسک
۶۰	۵-۲ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۶۶	منابع
۷۵	فصل سوم: رویکردها و درک‌های ریسک در سازمان‌های چندگانه
۷۷	۱-۳ مقدمه
۸۰	۲-۳ درک‌های ریسک
۸۰	۱-۲-۳ دیدگاه اولیه ریسک‌ها به‌عنوان تهدیدها، فرصت‌ها یا عدم قطعیت
	۲-۲-۳ ماهیت ریسک‌ها به‌عنوان رویدادهای پیش‌بینی شده، رویدادهای پیش‌بینی نشده
۸۱	یا مفروضات غیر واقع‌بینانه
۸۳	۳-۳ رویکردهای مدیریت ریسک
۸۳	۱-۳-۳ نقش TMO در خصوص ریسک‌های داخلی و خارجی
۸۴	۲-۳-۳ تخصیص و تسهیم ریسک‌ها در TMO
۸۵	۴-۳ روش و داده‌ها
۹۱	۵-۳ یافته‌های ادبیات در مورد RM چند سازمانی
۹۲	۱-۵-۳ فرصت‌ها برای فرصت‌ها
۹۴	۲-۵-۳ فعال، واکنش‌دهنده و آگاه بودن
۹۶	۳-۵-۳ دیدگاه‌های درون بیرون و بیرون درون در مورد نقش TMO
۹۹	۴-۵-۳ مسئولیت‌های RM تخصیص داده شده و تسهیم شده
۱۰۱	۶-۳ نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۱۰۳	منابع
۱۱۵	فصل چهارم: مدیریت ریسک پروژه
۱۱۷	۱-۴ مقدمه
۱۱۸	۱-۱-۴ مفاهیم کلیدی مدیریت ریسک پروژه

۱۲۰	۴-۱-۲ روندها و شیوه‌های نوپا در مدیریت ریسک پروژه.....
۱۲۲	۴-۱-۳ ملاحظات مربوط به سفارشی‌سازی.....
۱۲۳	۴-۱-۴ ملاحظات محیط‌های چابک و انعطاف‌پذیر.....
۱۲۴	۴-۲ برنامه‌ریزی مدیریت ریسک.....
۱۲۵	۴-۲-۱ برنامه‌ریزی مدیریت ریسک: ورودی‌ها.....
۱۲۶	۴-۲-۲ برنامه‌ریزی مدیریت ریسک: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۲۷	۴-۲-۳ برنامه‌ریزی مدیریت ریسک: خروجی‌ها.....
۱۳۱	۴-۳ شناسایی ریسک‌ها.....
۱۳۳	۴-۳-۱ شناسایی ریسک‌ها: ورودی‌ها.....
۱۳۷	۴-۳-۲ شناسایی ریسک‌ها: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۴۰	۴-۳-۳ شناسایی ریسک‌ها: خروجی‌ها.....
۱۴۲	۴-۴ اجرای تحلیل کیفی ریسک.....
۱۴۳	۴-۴-۱ اجرای تحلیل کیفی ریسک: ورودی‌ها.....
۱۴۴	۴-۴-۲ اجرای تحلیل کیفی ریسک: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۴۸	۴-۴-۳ اجرای تحلیل کیفی ریسک: خروجی‌ها.....
۱۴۸	۴-۵ اجرای تحلیل کمی ریسک.....
۱۴۹	۴-۵-۱ اجرای تحلیل کمی ریسک: ورودی‌ها.....
۱۵۱	۴-۵-۲ اجرای تحلیل کمی ریسک: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۵۵	۴-۵-۳ اجرای تحلیل کمی ریسک: خروجی‌ها.....
۱۵۷	۴-۶ برنامه‌ریزی واکنش‌ها به ریسک.....
۱۵۹	۴-۶-۱ برنامه‌ریزی واکنش به ریسک‌ها: ورودی‌ها.....
۱۶۰	۴-۶-۲ برنامه‌ریزی واکنش‌ها به ریسک: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۶۶	۴-۶-۳ برنامه‌ریزی واکنش‌ها به ریسک: خروجی‌ها.....
۱۶۸	۴-۷ اجرای واکنش‌ها به ریسک.....
۱۶۸	۴-۷-۱ اجرای واکنش‌ها به ریسک: ورودی‌ها.....
۱۷۰	۴-۷-۲ اجرای واکنش‌ها به ریسک: ابزارها و تکنیک‌ها.....
۱۷۰	۴-۷-۳ اجرای واکنش‌ها به ریسک: خروجی‌ها.....
۱۷۰	۴-۸ نظارت بر ریسک‌ها.....

۱۷۳	۴-۸-۱ نظارت بر ریسک‌ها: ورودی‌ها
۱۷۳	۴-۸-۲ نظارت بر ریسک‌ها: ابزارها و تکنیک‌ها
۱۷۴	۴-۸-۳ نظارت بر ریسک‌ها: خروجی‌ها
۱۷۵	منابع فارسی
۱۷۵	منابع لاتین
۱۷۷	بخش دوم: مدیریت ریسک برای پروژه‌های مهندسی
۱۷۹	فصل پنجم: اصول و اجزای مدیریت ریسک - داده‌ها و شرایط اولیه
۱۸۱	۵-۱ اطلاعات پیش‌زمینه مدیریت ریسک
۱۸۸	۵-۲ محدوده پروژه
۱۸۸	۵-۳ منابعی که می‌توانند ریسک را برای یک پروژه فعال کنند
۱۸۹	۵-۴ ریسک‌های داخلی و خارجی
۱۹۰	۵-۵ ریسک‌ها و فرصت‌ها
۱۹۳	۵-۶ ریسک‌های مستقیم و غیرمستقیم
۱۹۳	۵-۷ ریسک‌های پیوسته و گسسته
۱۹۴	۵-۸ ریسک‌هایی که به‌طور معمول در حوزه‌های مختلف یک پروژه در نظر گرفته می‌شوند
۲۰۰	۵-۹ مراحل پیاده‌سازی مدیریت ریسک
۲۰۱	۵-۱۰ رهنمودهایی برای اجرای هر مرحله و تکنیک‌های پیشنهادی
۲۰۴	۵-۱۱ راهنمای درک روابط بین تکنیک‌های مختلف
۲۰۶	۵-۱۱-۱ داده‌ها و شرایط اولیه
۲۰۸	۵-۱۱-۲ برنامه‌ریزی
۲۰۹	۵-۱۱-۳ شناسایی ریسک
۲۰۹	۵-۱۱-۴ تحلیل و ارزیابی ریسک
۲۱۱	۵-۱۱-۵ اجرا و اصلاح
۲۱۱	۵-۱۱-۶ تحلیل حساسیت
۲۱۳	۵-۱۱-۷ به‌روزرسانی، پایش و کنترل
۲۱۴	۵-۱۱-۸ خاتمه

۲۱۴	۹-۱۱-۵ گزارش نویسی
۲۱۴	۱۲-۵ تعیین شرایط و هدف پروژه
۲۱۵	۱-۱۲-۵ مطالعه‌ی موردی - SWOT در تحلیل ریسک - پروژه سازنده خودرو
۲۱۶	۲-۱۲-۵ نتیجه‌گیری
۲۱۶	۱۳-۵ منابع در دسترس پروژه
۲۲۱	۱۴-۵ استراتژی پروژه
۲۲۱	منابع
۲۲۳	فصل ششم: برنامه‌ریزی
۲۲۵	۱-۶ برنامه‌ریزی یک پروژه- تکنیک‌ها و ابزارها
۲۲۷	۲-۶ رویکرد CPM
۲۳۱	۳-۶ رویکرد PERT
۲۳۳	۴-۶ رویکرد مونت کارلو
۲۳۵	۱-۴-۶ مثالی برای نمایش چگونگی کار کردن مدل مونت کارلو
۲۳۷	۵-۶ بافر
۲۳۹	۶-۶ تخمین هزینه وظایف
۲۴۱	۷-۶ تأثیرات اجتماعی ناشی از پروژه
۲۴۲	۸-۶ ایمنی پروژه
۲۴۲	۹-۶ کیفیت پروژه
۲۴۳	۱۰-۶ ارتباطات پروژه
۲۴۴	۱۱-۶ عوامل خارجی که می‌تواند بر پروژه مؤثر باشد
۲۴۵	۱۲-۶ ساختار شکست کار (WBS)
۲۴۵	۱۳-۶ تأثیر زیست محیطی ناشی از پروژه
۲۴۶	۱-۱۳-۶ مطالعه موردی- ریسک زیست محیطی- ساخت نیروگاه برق
۲۴۷	۱۴-۶ ریسک تداخل
۲۴۸	منابع
۲۵۱	فصل هفتم: احتمالات در مدیریت ریسک
۲۵۳	۱-۷ اطلاعات پیش‌زمینه

پیشگفتار

علم بال است مرغ جانت را	بر سپهر او برد روانت را
نیست آب حیات جز دانش	نیست باب نجات جز دانش
هر که این آب خورد باقی ماند	چشم او در جمال ساقی ماند
مدد روح کن به دانش و دین	تا شوی همنشین روح امین
دل شود گر به علم بیننده	راه جوید به آفریننده
(اوحدی)	

مدیریت پروژه‌ها یکی از مهم‌ترین اقداماتی است که سازمان‌های مدرن می‌توانند درگیر آن شوند. عوامل اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی که دنیای ما را شکل می‌دهند، محیطی را ایجاد می‌کنند که به نظر می‌رسد، هر روز، بیشتر و بیشتر به سمت رویکردی مبتنی بر پروژه برای انجام کارها سوق داده می‌شود. همه جا شواهدی مبنی بر افزایش علاقه به مدیریت پروژه‌ها وجود دارد. به عنوان مثال، هزاران عضو جدید هر ساله در سازمان‌های تخصصی مدیریت پروژه ثبت نام می‌کنند؛ صدها بخش خصوصی و دولتی مدل‌های عملیاتی خود را به سمت کار مبتنی بر پروژه سوق می‌دهند؛ تعداد زیادی از دانشگاه‌ها و مراکز تخصصی دوره‌ها، گواهینامه‌ها و مدارک مدیریت پروژه را ارائه می‌دهند. واضح است که ما در حال تجربه انقلابی در نحوه سازمان‌دهی و مدیریت هستیم که خوشبختانه تهدیدی برای ایجاد اختلال و سردرگمی نیست، بلکه موجب بهبود و فرصت می‌شود.

مدیریت پروژه طی سال‌های اخیر به یک رشته کاملاً تخصصی تبدیل شده است که با بدنه دانش رسمی و تعریف فرایندهای سیستماتیک برای اجرای یک پروژه مشخص می‌شود. دانش مدیریت پروژه به‌طور روزافزون در دنیا در حال توسعه است. شاید به جرئت بتوان گفت هیچ پروژه بزرگی نیست که دغدغه مدیریت پروژه در آن وجود نداشته باشد. این موضوع باعث رشد و ارتقاء کاربرد مبانی دانش مدیریت پروژه در حوزه‌های عملیاتی که همان پروژه‌ها هستند؛ شده است. حوزه‌های زیر مجموعه مدیریت پروژه هر چند ارتباطات معنی‌داری با یکدیگر دارند اما از این قاعده مستثنا نیستند و هر کدام در حال به روز شدن و توسعه می‌باشند. یکی از حوزه‌های بسیار مهم در مدیریت پروژه و یکی از دغدغه‌های اصلی مدیران پروژه مدیریت ریسک پروژه است.